

„КОНКУРС ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ – 2017 г.“

Наименование на конкурса:
Конкурс за финансиране на научни изследвания – 2017 г.
Основна научна област/тематично направление, в което проектът кандидатства:
ФИЛОСОФИЯ/ Обществени науки;/
Допълнителни научни области/тематични направления при интердисциплинарни проекти:
История, Педагогика, Генеалогия, Етнография, Физика, Историография, Медицина, Литература, Биология, Европеистика. / Хуманитарни науки. Биологически науки; Медицински науки; Науки за земята; Физически науки;
Заглавие на проекта:
АНАЛИЗ И ФИЛОСОФСКО ОСМИСЛЯНЕ НА РОЛЯТА НА РОДА БЕРОН ЗА ДУХОВНОТО РАЗВИТИЕ НА БЪЛГАРИЯ И ИНТЕГРИРАНЕТО Й В СВЕТОВНАТА КУЛТУРА.
Базова организация:
Институт за изследване на обществата и знанието – БАН
Партньорски организации:
-
Ръководител на научния колектив (академична длъжност, научна степен, име):
Професор, ДФН, Мартин Матеев Табаков
Сума за изпълнение на проекта:
93 800 лв.

Резюме на проекта:
<p>Основна цел на проекта е цялостно изследване на Рода Берон и приносите му за духовното развитие на България и за интеграцията на България в Европейската наука и култура. Не ни е известно до момента в България да е правено такова мащабно и комплексно изследване. Няма и по-пълна библиография на трудовете на П. Берон (и на трудовете за него) и на постиженията на други видни учени от рода. Едно изследване в тази посока би запълнило празнина в изграждането на българското културно-историческо и научно наследство.</p> <p>Освен д-р Петър Берон, в Родът Берон по непълни данни има трима академици, над 10 професори и други учени, много известни лекари, инженери, писатели, филолози, преводачи, просветители, общественици, дарители (очакваме изследването да потвърди тезата, че тук са едни от най-големите дарители на СУ, но те не са държали това да се афишира, затова не е станало публично), политици, регионални дейци. По-точни данни ще се получат при завършването на това проучване.</p> <p>Проектът включва 6 взаимосвързани работни пакета:</p> <p>РП1. Изследване родовата хроника и изработване на родословно дърво на рода Берон. Ще се проучват държавни и семейни архиви. Ще се интервюират хора от рода. Родословното дърво ще се подреди йерархично и ще се компютъризира.</p> <p>РП2. Изследване на научната дейност на Петър Берон (той има над 10 000 страници на пет езика в области като: философия, физика, химия, астрономия, медицина, педагогика, исто-</p>

рия, география, геология). Философски анализ на неговите възгледи.

Ще се работи в 2 направления

РП2а - Събиране, проучване, подбор и превод на избраните фрагменти от научните трудове на д-р Петър Берон, **които до момента не са публикувани в България** (особено от все още непознатия за българския читател труд - "Панепистемия") и издаване им, заедно със съответен анализ. Очакван извод е, че със своята всеобхватна натурфилософска система д-р П. Берон - се нарежда сред последните натурфилософи-енциклопедисти в Европа.

и **РП2б**. Анализ и интерпретация на преведеното и издадено научно наследство на д-р Петър Берон. Тук освен текстовете от РП2а ще се акцентира и върху по-малко изследваната "Славянска философия".

РП3. Изследване на научно-просветната, дарителска, обществена и др. дейност на представители на рода от по-старата генерация (до средата на 20 век) като акад. Васил хаджи Стоянов-Берон - енциклопедист, автор на първите на Български учебници по немска и френска граматика, логика, естествена история и др.; директор на Болградската гимназия, ...; проф. Стефан Русков Берон (просветител, публицист, преводач и дарител, основател на Българското книжовно дружество,); акад. Богомил Василев Берон - основател на Медицинска академия и Клиниката за кожно-венерически болести, председател на Европейския конгрес на дерматолозите, Д-р Л. Аршинков (виден Варненски лекар и общественик)...

РП4. Изследване заслугите на други изявени личности от генерациите, активни след средата на 20 век.. (Вкл. новооткрити при работата в работен пакет 1). По-известни са проф. Д-р Петър Константинов Стоянов (писател, лекар и общественик, председател на сдружение "Мати България") и проф. Петър Кирилов Берон (зоолог, спелеолог, общественик, политик). Но Фамилиите Кисимови, Хаджистоянови, Хаджидимиеви, Кутинчеви, Шипкови са дали и други заслужили за България личности.

РП5. Анализ и философско осмисляне на ролята на рода Берон за духовното развитие на България. Този основен пакет обобщава резултатите от РП1,2,3 и 4. Обобщаваща работна хипотеза, основана на ролята им за европеизацията на България – още от 19 век. е „Бероновци - европейци по дух” (С общата постановка за продължението на Бероновата хуманистична, патриотична и просветителска традиция от различните поколения на рода)

РП6. Публично представяне и разпространение на резултатите от проектната дейност, извън планираните в другите работни пакета събития. Организиране на конференции и кръгли маси, част в места свързани с рода - Котел, Търново, Варна, Русе и др. Създаване на специален сайт на проекта, Организиране на младежки конкурси за тематично есе, напр.: "Непознатия Петър Берон" и "Бероновци от моя край" и др. който може и да спомогне за работата по РП1. Тук ще се привлекат и външни образователни организации.

Ръководителят на проекта, освен в качеството си на учен, ще сътрудничи и като правнук на Васил хаджи Стоянов-Берон и ще **предостави голям семеен архив**.

Ще се работи в два плана:

- **Историографски** (тук ще участват и много външни сътрудници – историци, етнографи, архивисти, студенти, пенсионери, регионални просветни дейци) - проучване в архиви на райони, на БАН, на СУ, на МА и проучвания в чужбина – напр. в Болградската гимназия, Така освен базовата организация -ИИОЗ на проекта ще сътрудничат и колеги от други научни звена - ИЕФЕМ – БАН, ИИ- БАН, колеги от ВУ. Фактически те ще са „Партньорски организации“ Но с цел по-добра оперативност - финансовата част ще се контролира само от базовата организация, без формално да има „партньорски организации“.

- **Научно-оценъчен**. Специалисти от различни клонове на научното знание и културолози ще анализират постиженията на обсъжданите личности. Накрая философски ще се обобщят резултатите им.

Убедени сме, че в контекста на позиционирането на България в Европейския съюз и световната общност така очертаната научна проблематика е навременна и необходима. Изследването на диахронията и синхронията на целия разклонен Беронов род, ще разкрие много ценни аспекти и контексти за различни исторически процеси и социални кръгове в Бълга-

рия в период около 200 години, част от които са все още напълно неизвестни и неизучени.
Продължителност на проекта: 36 месеца.

Обща сума за изпълнение на проекта: 93800 лв.

Членове на научния колектив

Базова организация:		
Институт за изследване на обществата и знанието - БАН		
Ръководител на научния колектив		
Професор, дфн, Мартин Матеев Табаков		
Участници:		
Професор, дфн Ангел Стефанов		
Професор дфн Нина Димитрова		
Професор дфн Димитър Цацов, ВТУ"Св.св. Кирил и Методи"		
Професор д-р Христо Гагов, Биологически факултет на СУ		
Доцент д-р Доротея Ангелова		
Доцент д-р Кристиян Енчев		
Доцент д-р Николай Обрешков		
Гл. Асистент д-р Силвия Борисова	МУ	
Гл. Асистент д-р Гергана Фъркова – Ангелова - Факултет по класически и нови филологии, СУ		
Гл. Асистент д-р Благовест Върбаков, Факултет по история, СУ		
д-р Теодора Велкова, ЧОУ „Джани Родари“	МУ	
Любомир Сирков -	ДО	
Антоанета Панева-Парашкевова–нач. отдел на държ. архив–Шумен		
Борис Николов, магистър по история на философията	МУ	
Анастасия Филипова, студент по фармация	СТ	